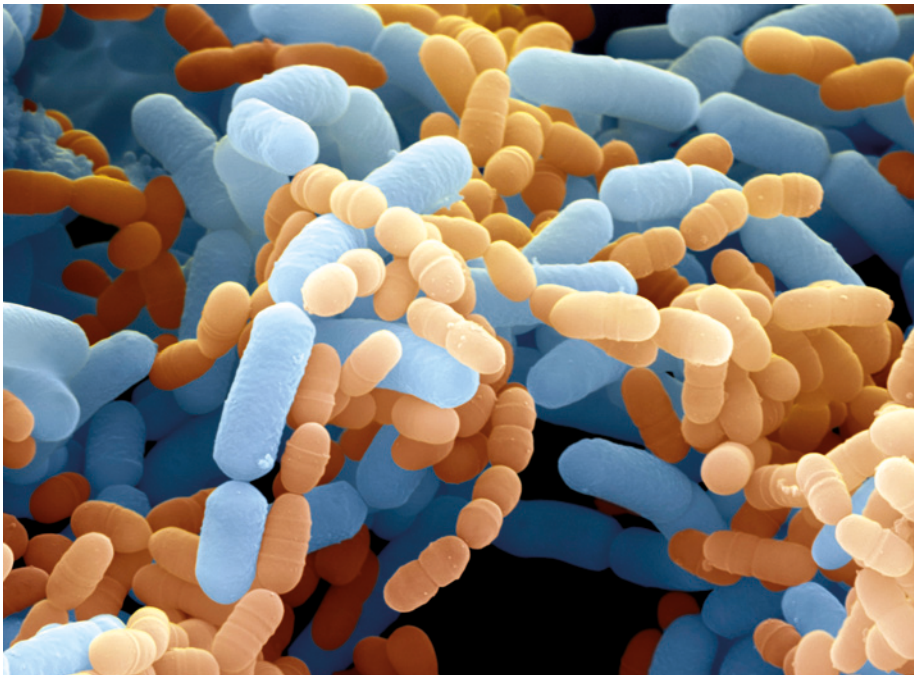

Probiotika virker mot diaré

Probiotika reduserer antibiotikaassosiert diaré, men det er uklart hvilke probiotika som er best og ved hvilken antibiotikabehandling, ifølge en metaanalyse.

Analysen omfattet 82 randomiserte, kontrollerte studier av probiotika ved antibiotika-assosiert diaré. De fleste studiene omfattet

lactobacillusbaserte intervensjoner, men hvilke stammer som var anvendt, var dårlig beskrevet (1).

Illustrasjonsfoto Science Photo Library/NTB scanpix

Probiotika reduserte antibiotikaassosiert diaré med en relativ risiko på 0,58 (95 % KI 0,50–0,68). Analysen var basert på 63 studier med over 11 800 deltakere. Antallet som måtte behandles for at én skal få bedret utfall (numbers needed to treat, NNT) var 13.

– Undersøkelsen viser at tilskudd av probiotika, særlig melkesyreproduserende mikroorganismer, i forbindelse med antibiotisk behandling kanskje kan nedsette risikoen for diaré, sier Lars Ovesen ved Medicinsk-Gastroenterologisk Afdeling, Slagelse Sygehus, til *Ugeskrift for Læger* (2).

– Analysen er imidlertid basert overveiende på små undersøkelser av lav vitenskapelig kvalitet og hvis primære formål ikke har vært reduksjon av diaré. De fleste har dreid seg om effekten av eradikasjonsbehandling ved *Helicobacter pylori*-infeksjon. Ettersom mulige bivirkninger, optimal dosering og sammensetning av probiotiske stammer er dårlig beskrevet, kan slik behandling ikke generelt anbefales, sier Ovesen.

Erlend Hem

erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Hempel S, Newberry SJ, Maher AR et al. Probiotics for the prevention and treatment of antibiotic-associated diarrhea: a systematic review and meta-analysis. *JAMA* 2012; 307: 1959–69.
2. Høi-Hansen CE. Probiotika kan mindske antibiotikaassosiert diaré. *Ugeskr Læger* 2012; 174: 1654.

Leveren styrer fettfordelingen i fosterlivet

Kan fedme i barnealder skyldes en mekanisme som i perioder med dårlig ernæring var evolusjonsmessig gunstig, men som med dagens levesett disponerer for overvekt?

Mennesket er født med stor hjerne og mer kroppsfett enn andre primater. Fettet er viktig for temperaturreguleringen og fungerer som en metabolsk buffer for hjerneutviklingen i tiden etter fødselen. Evolusjonsmessig er dette en sårbar periode i tider med marginal ressurstilgang.

Forskere ved universitetet i Southampton har sammen med Torvid Kiserud i Bergen

og Guttorm Haugen i Oslo arbeidet med en hypotese om at leveren har en overordnet metabolsk fordelingsrolle under fosterlivet og at individuelle tilpasninger vises i sirkulasjonsmønsteret (1).

Ved hjelp av ultralydmålinger hos 381 lavrisikogravide ble fordelingen av morkakeblod til fosterets lever sammenholdt med hjernesirkulasjonen og barnets fettmengde. Liten morkake og fosterets kjønn (gutter hadde raskere vekst enn jenter) var assosiert med økt hjernesirkulasjon. Økt blodstrøm til hjernen var assosiert med mer shunting forbi leveren og redusert fettmengde ved fødselen ($r = 0,24$, $p < 0,001$). Økt blodstrøm til leveren var assosiert med mer fettvev neonatalt ($r = 0,43$, $p < 0,0001$) og ved fire års alder ($r = 0,16$, $p = 0,02$) målt med DEXA (dual-energy x-ray absorptiometry).

Studien viser at fosterleveren bestemmer ernæringsfordeling og fettdeponering i takt med ressurstilgangen gjennom placenta og et differensiert behov i fosterorganene. Leveren har en blodstrømsavhengig sikring for danning av kroppsfett som kan ha vært viktig i et evolusjonsperspektiv. Med dagens levesett kan det tenkes at denne mekanismen bidrar til utvikling av fedme.

Guttorm Haugen

guttorm.haugen@medisin.uio.no
Kvinne- og barneklivnikken
Oslo universitetssykehus

Litteratur

1. Godfrey KM, Haugen G, Kiserud T et al. Fetal liver blood flow distribution: role in human developmental strategy to prioritize fat deposition versus brain development. *PLoS ONE* 2012; 7: e41759.